

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 213/2025-37

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu Jany Baricovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcov Miroslava Duriša a Miloša Maďara v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavných sťažnostiach sťažovateľa [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpeného Lacko & Partners s.r.o., Miletičova 46, Bratislava, proti postupu Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 7Cpr/4/2023 takto

r o z h o d o l :

Ústavné sťažnosti **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavné sťažnosti sťažovateľa a skutkový stav veci

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) 14. januára 2025 domáha vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 48 ods. 2 ústavy v spojení s čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní označenom v záhlaví tohto uznesenia (ďalej aj „napadnuté konanie“). Tiež navrhol prikázať okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov, priznať mu finančné zadosťučinenie 5 312,50 eur a náhradu trov konania pred ústavným súdom. Podanie bolo zapísané pod sp. zn. Rvp 119/2025.

2. O dva týždne neskôr – 29. januára 2025 – podal sťažovateľ zastúpený tým istým právnym zástupcom ďalšiu ústavnú sťažnosť takmer totožného obsahu v podstate s jediným rozdielom, že finančné zadosťučinenie požaduje priznať v sume 1 500 eur. Toto druhé podanie sťažovateľa bolo zapísané pod sp. zn. Rvp 270/2025.

3. Ústavný súd uznesením č. k. PLs. ÚS 15/2025-5 z 12. februára 2025 spojil obe veci na spoločné konanie.

4. Z obsahu oboch ústavných sťažností, ostatného spisového materiálu a vlastnej rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že napadnuté konanie je vedené proti sťažovateľovi ako žalovanému na základe žaloby [redacted]; (ďalej len „žalobkyňa“) a jeho predmetom je určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru. Konanie začalo 30. júna 2021 na Okresnom súde Poprad a bolo vedené pod sp. zn. 11Cpr/7/2021; v dôsledku zmeny súdnej mapy účinnej od 1. júna 2023 v ňom koná vo veci okresný súd.

5. Napadnuté konanie bezprostredne súvisí a prelína sa s konaním vedeným na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21Cpr/4/2021 (začatým 10. mája 2021, pozn.), v ktorom sťažovateľ úspešne žaloval [redacted] (ďalej len „žalovaná“) o zaplatenie náhrady mzdy 7 457,12 eur s príslušenstvom. Toto konanie bolo právoplatne skončené vydaním rozsudku pre zmeškanie č. k. 21Cpr/4/2021-148 z 20. januára 2022, o ktorého zrušenie sa žalovaná márne pokúšala (bližšie k tomu uznesenia ústavného súdu č. k. II. ÚS 167/2024-13 z 3. apríla 2024 a č. k. IV. ÚS 41/2025-16 z 28. januára 2025).

6. V napadnutom konaní začatom na Okresnom súde Poprad boli nariadené tri ústne pojednávania na 17. február 2022, 5. máj 2022 a 21. september 2023, ktoré boli zrušené. Inak v podstate súd vyčkával výsledok sporu vo veci sp. zn. 21Cpr/4/2021, ktorý po vydaní rozsudku pre zmeškanie prechádzal rôznymi štádiami rozhodovania o riadnych a mimoriadnych opravných prostriedkoch, ako aj o ústavnej sťažnosti. Konať v merite veci začal až okresný súd po zmene kauzálnej príslušnosti v dôsledku tzv. súdnej mapy účinnej od 1. júna 2023, keď fyzicky vec prevzala nová zákonná sudkyňa 3. októbra 2023.

7. Prvé pojednávanie bolo nariadené na 11. december 2023 a bolo odročené z dôvodov na strane právneho zástupcu žalobkyne. Následne okresný súd vyzýval žalobkyňu, či trvá na žalobe. Ďalšie pojednávanie sa uskutočnilo 19. februára 2024 a súd na ňom vyslovil svoj predbežný názor na vec, zastávajúc názor, že vzhľadom na právoplatne skončené konanie Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 21Cpr/4/2021, v ktorom riešil ako predbežnú aj otázku platnosti skončenia pracovného pomeru, predmet sporu o neplatnosť skončenia pracovného pomeru odpadol. Keďže odvolací súd a dovolací súd medzitým rozhodovali o opravných prostriedkoch v konaní Okresného súdu Poprad vo veci sp. zn. 21Cpr/4/2021, okresný súd na návrh žalobkyne (resp. v konaní sp. zn. 21Cpr/4/2021 žalovanej) a proti súhlasu sťažovateľa uznesením č. k. 7Cpr/4/2023-388 z 22. mája 2024 konanie prerušil do právoplatného skončenia dovolacieho konania vedeného Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) pod sp. zn. 1CdoPr 8/2024. Po odmietnutí dovolania okresný súd pokračoval v konaní a nariadil vo veci ďalšie pojednávanie na 5. február 2025, o ktorého odročenie sťažovateľ požiadal prostredníctvom svojho právneho zástupcu [redacted] z dôvodu kolízie termínov pojednávaní substitučeného právneho zástupcu sťažovateľa [redacted], advokáta advokátskej kancelárie [redacted]. Okresný súd listami zo 16. januára 2025 a z 27. januára 2025 zamietol žiadosť a opakovanú žiadosť o odročenie pojednávania, nepovažujúc tento dôvod na odročenie za dôležitý.

8. Pojednávanie 5. februára 2025 sa však napokon neuskutočnilo na žiadosť právneho zástupcu žalobkyne, rovnako ako sa na jeho žiadosť neuskutočnilo pojednávanie pôvodne odročené na 12. marec 2025. Dňa 27. februára 2025 okresný súd oznámil právny zástupcom sporových strán termín

pojednávania na 26. marec 2025 o 11.15 h, ktorý obidvaja zobrali na vedomie s tým, že pojednávania vo veci samej sa zúčastnia.

9. V doplnených podaniach z 3. februára 2025, zo 4. a 6. februára 2025 a 28. februára 2025 sťažovateľ vyslovuje svoju nespokojnosť s odročením pojednávania na žiadosť žalobkyne (k tomu aj body 7 a 12).

II.

Argumentácia sťažovateľa

10. Sťažovateľ namieta, že rozhodovanie o žalobe o určenie neplatnosti skončenia pracovného pomeru je zdĺhavé, v dôsledku čoho sú porušované jeho práva. Neprimeraná dĺžka konania je podľa neho zavinená súdom. Neodročením pojednávania v zmysle jeho žiadosti došlo k porušeniu práva na prístup k súdu, keďže súd mu tým odňal možnosť konať pred súdom, v dôsledku čoho je porušované aj jeho právo na spravodlivé súdne konanie.

III.

Predbežné prerokovanie ústavných sťažností a posúdenie ich dôvodnosti

11. Podstatou oboch ústavných sťažností je namietané porušenie základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov zaručeného čl. 46 ods. 1 ústavy (spojené s právom na spravodlivé súdne konanie) a čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny, ako aj práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu v napadnutom civilnom sporovom konaní.

12. Ešte pred predbežným prerokovaním veci [§ 56 ods. 6 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)] ústavný súd považoval za vhodné vyžiadať si stanovisko vo veci konajúceho súdu. Okresný súd vo svojom vyjadrení sp. zn. 1SprO/56/2025 z 27. januára 2025 prostredníctvom zákonnej sudkyne uviedol chronologický prehľad procesných úkonov (k tomu body 6 až 8 odôvodnenia tohto uznesenia) s tým, že zákonná sudkyňa s poukazom na úkony, ktoré vykonala si nie vedomá prietahov v konaní a pokiaľ ide o prerušenie konania do rozhodnutia o dovolaní v konaní sp. zn. 21Cpr/4/2021, sťažovateľ mohol svoj nesúhlas prezentovať v odvolaní proti predmetnému uzneseniu, čo však neurobil. Pri ďalších odročeníach pojednávania boli právni zástupcovia poučení, že súd už nebude akceptovať ďalšie žiadosti o odročenie pojednávania.

13. Následne ústavný súd ústavné sťažnosti sťažovateľa predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde a zisťoval, či obsahujú všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na ich odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru postupom okresného súdu:

14. Pri výklade práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny si ústavný súd osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva

(ďalej len „ESLP“) k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 186/2010, I. ÚS 7/2023) a namietané porušenie označených práv sťažovateľa možno posudzovať spoločne.

15. Vo svojej rozhodovacej činnosti ústavný súd konštantne vychádza z názoru, že účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia orgánu verejnej moci (napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 76/03, III. ÚS 154/06, II. ÚS 438/2017). Samotným prerokovaním veci na všeobecnom súde sa právna neistota osoby domáhajúcej sa rozhodnutia neodstraňuje. K stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iným zákonom predvídaným spôsobom, ktorý znamená nastolenie právnej istoty inak ako právoplatným rozhodnutím súdu (obdobne III. ÚS 127/03, IV. ÚS 221/04).

16. V zmysle rozhodovacej praxe a judikatúry ESLP dĺžka súdneho konania v civilných veciach na jednom stupni v trvaní dvoch až troch rokov v závislosti od povahy veci nie je v rozpore s právom na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (napr. Humen proti Poľsku, rozsudok z 15. 10. 1999, body 58 a 69, Calvelli a Ciglio proti Taliansku, rozsudok zo 17. 1. 2002, body 64, 65 a 66), pričom toleruje aj isté obdobia nečinnosti (pozri napr. Cesarini v. Taliansko, č. 11892/85, rozhodnutie ESLP z 12. 10. 1992, body 20 – 21) alebo Dostál v. Česká republika, č. 52859/99, rozhodnutie ESLP z 25. 5. 2004, body 192 – 193).

17. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na svoju dnes už stabilnú judikatúru k namietanému porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, v ktorej opakovane konštatuje, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie tohto základného práva (I. ÚS 46/01, I. ÚS 66/02, I. ÚS 61/03, III. ÚS 372/09). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako ako v čl. 38 ods. 2 listiny) je pojem autonómny, ktorý nemožno vykladať a aplikovať len s ohľadom na v zákone ustanovené lehoty na vykonanie toho-ktorého úkonu sudcu alebo iného štátneho orgánu. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž ani v týchto prípadoch postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy [I. ÚS 63/00 (ZNaU 21/01), II. ÚS 199/02, I. ÚS 38/04, II. ÚS 24/04, IV. ÚS 290/04, III. ÚS 372/06, I. ÚS 266/2021 (ZNaU 88/2021, I. ÚS 531/2023)].

18. Na jednej strane ústavný súd síce uznáva, že celková doba namietaného konania osobitne, ak ide o pracovnoprávny spor, sa javí síce ako neprimeraná, na druhej strane však v súvislosti s aktuálne prejednávanými ústavnými sťažnosťami vychádzal z konkrétnych okolností prípadu (najmä priebehu konania a jeho aktuálneho stavu na všeobecnom súde) so zohľadnením paralelného konania vedeného na Okresnom súde Poprad pod sp. zn. 21Cpr/4/2021, na ktorého výsledku bolo napadnuté konanie priamo závislé a v ktorom súd rozhodol rozsudkom pre zmeškanie z 20. januára 2022. Pretože žalovaná sa domáhala zrušenia tohto rozsudku, konanie sp. zn. 21Cpr/4/2021 definitívne skončilo až právoplatnosťou uznesení najvyššieho súdu sp. zn. 1CdoPr/7/2024 z 30. októbra 2024 o zamietnutí dovolania a sp. zn. 1CdoPr/8/2024 z 30. októbra 2024 o odmietnutí dovolania (právoplatnými 11. decembra 2024, pozn.).

19. Samotné napadnuté konanie a jeho výsledok je nepochybne pre sťažovateľa dôležitý a ústavný súd v žiadnom prípade nemá v úmysle jeho význam zľahčovať, avšak sťažovateľ má náhradu mzdy

už právoplatne priznanú aj s úrokom z omeškania a náhradou trov konania, pričom z obsahu rozsudku pre zmeškanie je zjavné, že súd o oprávnenosti nároku sťažovateľa na náhradu mzdy nepochyboval. Právoplatným rozhodnutím o sťažovateľovom nároku na náhradu mzdy a vyslovením (hoci predbežného) právneho názoru okresného súdu v napadnutom konaní bola v podstate aj odstránená jeho právna neistota. Vnímajúc všetky okolnosti prípadu, ústavný súd konštatuje, že celkovú dĺžku samotného napadnutého konania, hoci nie je optimálna, dosiaľ nemožno považovať za neúnosnú.

20. Na základe uvedeného ústavný súd tak nevyhodnotil doterajšie trvanie napadnutého konania za nezlučiteľné so základným právom podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 38 ods. 2 listiny a právom podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Po preskúmaní ústavných sťažností a postupu okresného súdu v napadnutom konaní dospel k záveru, že i keď je postup poznačený priet'ahmi Okresného súdu Poprad a jeho nie celkom neefektívnou činnosťou, doterajší priebeh napadnutého konania, a najmä snaha okresného súdu ukončiť ho, nesignalizujú nečinnosť v ústavne relevantnej intenzite, na základe ktorej by po prijatí ústavných sťažností na ďalšie konanie bolo možné vysloviť porušenie sťažovateľom označených práv, keď k odročovaniu pojednávania dochádzalo z dôvodov na strane sporových strán, pričom nemožno neprihliadnuť i na prerušenie konania uznesením okresného súdu č. k. 7Cpr/4/2023-388 z 22. mája 2024 právoplatným 25. júna 2024 do 11. decembra 2024, keď nadobudli právoplatnosť uznesenia najvyššieho súdu vo veci sp. zn. 21Cpr/4/2021. Na rozdiel od sťažovateľa ústavný súd uznesenie o prerušení konania považuje vydané za *lege artis*, čím na dobu prerušenia konania nemožno prihliadnuť ako na bezdôvodnú nečinnosť súdu (I. ÚS 153/2021).

21. Nebolo tiež možné ponechať stranou, že sťažovateľ sa mohol domáhať ochrany svojho práva na prejednanie jeho veci v primeranej lehote už oveľa skôr v súlade so zásadou „*vigilantibus iura scripta sunt*“ t. j. bdelym patrí právo, a nie až po tom, čo okresný súd nevyhovet jeho žiadosti o odročenie pojednávania, keď ústavnú sťažnosť dokonca podal duplicitne (body 2 a 3 odôvodnenia tohto uznesenia).

22. Za danej skutkovej situácie i s ohľadom na to, že okresný súd 26. marca 2025 vo veci meritórne rozhodol v súlade so svojim predbežným názorom a žalobu proti sťažovateľovi zamietol, nebol ústavný súd toho názoru, že je nevyhnutné, resp. žiaduce podrobiť ústavnými sťažnosťami namietaný postup okresného súdu ústavnej kontrole už v tomto štádiu konania (ako tomu bolo napr. vo veci sp. zn. I. ÚS 348/2020) a v konklúzii uvedeného ústavné sťažnosti nateraz odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

III.2. K namietanému porušeniu základného práva sťažovateľa podľa čl. 46 ods. 1 ústavy:

23. V nadväznosti na sťažovateľom tvrdené porušenie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy priet'ahovým konaním okresného súdu ústavný súd konštatuje, že v systematike ústavy sú primeraná celková dĺžka, rýchlosť, plynulosť a efektívnosť konania (kam smeruje argumentácia sťažovateľa) obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, a nie základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov nespadá pod ochranu čl. 46 ods. 1 ústavy, pokiaľ namietané porušenie tohto základného práva nedosahuje takú intenzitu, že s ohľadom aj na ďalšie konkrétne okolnosti daného prípadu by bolo možné uvažovať

o odmietnutí spravodlivosti (napr. IV. ÚS 242/07). Ústavný súd konštatuje, že v danom prípade nie je možné uvažovať o odmietnutí spravodlivosti, a teda ani o vyslovení porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy. Ani sťažovateľovu námietku, že nevyhovením jeho žiadosti o odročenie pojednávania došlo k porušeniu jeho práva na prístup k súdu a k odňatiu možnosti konať pred súdom, a teda jeho práva na spravodlivé súdne konanie, nemožno považovať za opodstatnenú. Táto námietka je navyše aj protirečivá, keďže sťažovateľ namieta predovšetkým, že napadnuté konanie je zdĺhavé.

24. Na základe uvedeného ústavný súd odmietol ako zjavne neopodstatnené podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde ústavné sťažnosti sťažovateľa aj v tejto časti.

25. Keďže ústavné sťažnosti boli odmietnuté ako celok, ústavný súd sa ďalšími požiadavkami sťažovateľa uvedenými v petite nezaoberal, keďže rozhodovanie o nich je podmienené vyslovením porušenia základného práva alebo slobody, k čomu v tomto prípade nedošlo.

26. Napokon ústavný súd poznamenáva, že ak by ďalší priebeh napadnutého konania signalizoval vznik priesťahov, resp. pokračujúcu neefektívnu činnosť súdu, toto rozhodnutie nezakladá prekážku veci rozhodnutej podľa § 55 písm. a) zákona o ústavnom súde, a preto nebráni sťažovateľovi, aby po splnení všetkých zákonných podmienok predložil ústavnému súdu novú ústavnú sťažnosť.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 27. marca 2025

Jana Baricová
predsedníčka senátu